

DOI: 10.32347/2076-815x.2021.76.182-194

УДК 528.944:711

к.т.н., доцент **Нестеренко С.В.**,
NesterenkoS2208@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2288-3524,
д.е.н., доцент **Шарій Г.І.**,
shariy.grigoriy61@gmail.com, ORCID: 0000-0001-5098-2661,
к.т.н., доцент **Щепак В.В.**,
kanameshch@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2185-1181,
Одарюк Т.С., olga23071980@ukr.net, ORCID 0000-0003-0454-8615,
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ КАДАСТРОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ГАЛУЗІ

Виявлені проблемні питання управління земельними ресурсами України, а саме невизначеність організаційної структури відповідальних (адміністратор і держателі) за створення та оновлення геопросторових даних та метаданих; затягування реєстрації земельних ділянок; необхідність удосконалення кадастрових даних, інтегрованість та адаптація до європейських кадастрів. Досліджено зв'язок картографічних даних із землепорядною та містобудівною документацією. Доведена необхідність оновлення картографічної основи, в тому числі й ортофотокарт. Розкриті шляхи отримання актуальної картографічної основи. Досліджено ефективність створення єдиного геопорталу кадастрів і геопросторових даних національної інфраструктури геопросторових даних. Охарактеризовано роботу системи Держгеокадастру, ефективність проведення земельних реформ, шляхи боротьби з корупційним середовищем. Відмічено, що із введенням в дію з 1 січня 2021 року Закону України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних», із започаткуванням роботи єдиного геопорталу кадастрів і геопросторових даних з'явилися передумови для створення оцифрованої картографічної основи, яка буде базисом якісної містобудівної і землепорядної документації; для забезпечення ефективного прийняття органами державної влади та органами місцевого самоврядування управлінських рішень; для задоволення потреб суспільства в усіх видах географічної інформації; для інтегрування у глобальну та європейську інфраструктуру геопросторових даних.

Ключові слова: управління земельними ресурсами; національна кадастрова система; картографічна основа; містобудівна і землепорядна

документація; геопортал; національна інфраструктура геопросторових даних; кадастр.

Постановка проблеми. У сучасному управлінні землями України та ефективного використання земель спостерігається безсистемність прийняття управлінських рішень та певна втрата основних принципів кадастру та землеустрою і розуміння економічних аспектів використання земель.

Так, основними принципами ведення землеустрою і державного земельного кадастру є: від загального до часткового та від часткового до загального. Тобто спочатку формуються межі України, областей, районів, ОТГ, а потім на підставі кадастрової зйомки територія об'єднаної територіальної громади наповнюється земельними ділянками і зводиться баланс земель в межах сільської ради, з сільських рад і громад складаються землі районів, а з районів – області й Україна.

На початку 90-их років за державний кошт були проведені роботи по перерозподілу земель сільських, селищних, міських рад і був зведений баланс земель в межах України. Інформація корегувалася кожні півроку шляхом подання державних статистичних звітів по формі 6-зем та 2-зем. На сьогодні земельно-статистична звітність в Україні не зберігається.

Для більш якісного формування балансу земель Держкомзем України (сучасний Держгеокадастр) розробив систему кадастрових номерів, виходячи з Кодів Класифікатора об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), зменшивши облікову одиницю з території сільської, селищної, міської ради до кадастрового кварталу. Залишалося звести роботи, що проведені раніше, та ув'язати площі ділянок в межах кадастрових кварталів. Фактично для завершення формування кадастру залишалося дочекатися, коли на ділянки зареєструються відповідні юридичні права.

Але практично з 2005 року вищезазначений орган припинив активне проведення земельної реформи й існування направлено на створення діючих корупційних моделей, а про наповнення державного або місцевих бюджетів мова йшла лише формально. З введенням в дію Закону України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» [1], постала проблема в невизначеності організаційної структури, яка буде держателем і адміністратором геопросторових даних та метаданих. Державна регуляторна служба України 30.11.2020 року погодила проект постанови КМУ «Про порядок функціонування національної інфраструктури геопросторових даних», проте даний документ не був оприлюднений. Закон [1] введений в дію з 1 січня 2021 року. Цією постановою повинно бути визначено, які органи виконавчої

влади, органи місцевого самоврядування та інші держателі будуть відповідальні за створення та оновлення геопросторових даних.

Не менш важливою проблемою є реєстрація земельних ділянок. З 2013 року, з початку роботи національної кадастрової системи (НКС), територіальні органи земельних ресурсів зареєстрували 76 % земельних ділянок, але це лише половина території України – 31,5 млн га.

Проблемними залишаються питання інтеперабельності та адаптації до європейських кадастрів. В Україні існує нагальна потреба удосконалення кадастрових даних, які не відповідають європейським кадастрам. Знову в Законі [1] визначено головними наповнювачами кадастрових баз даних приватні та юридичні особи, а кадастр носить заявочний (добровільний) характер.

Виклад основного матеріалу. Ефективно управляти земельними ресурсами неможливо без осучасненої картографічної основи. Картографічною основою Державного земельного кадастру є карти (плани), що складаються у формі і масштабі відповідно до державних стандартів, норм та правил, технічних регламентів. Для формування картографічної основи ДЗК використовується єдина державна система координат УСК-2000. Крім відомостей про координати пунктів державної геодезичної мережі, до Державного земельного кадастру включаються такі відомості про картографічну основу: склад відомостей, що відображаються на картографічній основі; дата створення картографічної основи; відомості про особу, яка створила картографічну основу; масштаб (точність) картографічної основи; система координат картографічної основи [2]. Картографічна основа Державного земельного кадастру є єдиною для формування та ведення містобудівної та землевпорядної документації. Картографічні дані використовуються: в управлінні ресурсами громади; при розробленні й прийнятті проектних рішень; при розробленні комплексного плану просторового розвитку громади (КППРГ). Їх зв'язок прослідковується в інтеграції графічної частини землевпорядної документації (схеми землеустрою, проекти землеустрою, технічна документація із землеустрою) з містобудівною документацією (генеральні плани ОТГ, генеральні плани населених пунктів, плани зонування територій населених пунктів, детальний план територій тощо).

В Україні картографічною основою Державного земельного кадастру є ортофотоплани, створені в рамках виконання Угоди про позику (Проект «Видача державних актів на право власності на землю у сільській місцевості та розвиток системи кадастру») між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку від 17 жовтня 2003 р., ратифікованої Законом України від 15 червня 2004 р. № 1776-IV, та інші картографічні матеріали,

виготовлені на замовлення центрального органу виконавчої влади з питань земельних ресурсів або отримані ним від центрального органу виконавчої влади з питань топографо-геодезичної і картографічної діяльності, державного підприємства «Державний картографо-геодезичний фонд України» та інших суб'єктів інформаційної взаємодії.

Документи повинні відображати сучасний стан місцевості: існуючі будівлі, споруди, дорожню мережу, інженерні комунікації, рельєф тощо. Оскільки ці об'єкти мають властивість з плином часу змінюватись, то і топографо-геодезичну основу необхідно періодично оновлювати. Відповідно до вимог законодавства, періодичність таких робіт залежно від характеру місцевості становить від 15 років для гірських, лісових і степових територій до 5 років для густонаселених (міських) територій; для сільськогосподарських середньонаселених – до 10 років; для ортофотокарт (фотокарт) – теж не більше 5 років [3]. На жаль, частина існуючих топографічних карт та планів були видані ще в 80-х роках, коли українські міста мали дещо інший вигляд. Такому стану картографічної документації сприяло декілька факторів: численні реорганізації профільного відомства; послідовне зменшення бюджетного фінансування, необхідне для систематичного оновлення топографо-геодезичної основи; недосконалість законодавства; вартість топографо-геодезичних робіт. Протягом останніх років відбувалося хаотичне, фрагментарне оновлення топографічної основи на місцях і відсутність єдиної актуальної бази даних кадастрової інформації.

Більшість департаментів і управлінь містобудування, замовляючи генеральні плани населених пунктів, плани зонування, чи-то в цілях економії або ж з інших причин дозволяють виконавцям розробляти містобудівну документацію без оновлення топографічних планів, використовуючи карти 25-річної давності. А при детальному плануванні територій мікрорайонів або кварталів топографо-геодезична основа виготовляється на відносно невеликі масиви, тим самим позбавляючи процес системного характеру. В населеному пункті може бути розроблено уточнені топографічні плани лише на один або декілька фрагментів території.

Проблема комплексна і потребує комплексного вирішення. Наразі прийняли Закон України (від 13.04.2020 р.) «Про національну інфраструктуру геопросторових даних», згідно якого з 1 січня 2021 року запрацював єдиний геопортал – комплекс програмно-технічних засобів, мережевих сервісів та сервісів геопросторових даних, що забезпечують відображення в мережі Інтернет геопросторових даних та метаданих, а також доступ користувачів до таких даних.

Базовими геопросторовими даними є відомості про: системи відліку координат і висот; державний кордон України; адміністративно-територіальні одиниці, в тому числі їх межі; об'єднано-територіальні громади, в тому числі межі їх територій; гідрографічні об'єкти та гідротехнічні споруди; населені пункти, в тому числі їх вулично-дорожню мережу; будівлі та споруди; автомобільні дороги; залізниці; інженерні комунікації; аеропорти, морські та річкові порти; земний покрив та ґрунти; земельні ділянки; реєстри вулиць та адреси об'єктів; географічні назви; цифрову модель рельєфу; ортофотоплани [1].

Геопортал адміністративно-територіального устрою України повинен містити набір шарів: картографічної інформації землеоціночних районів, агровиробничих груп ґрунтів, інженерних комунікацій, обмеження у використанні земель навколо режимоутворюючих об'єктів, адресний каталог вулиць і будинків, відомості про громадську забудову (школи, церкви, зупинки, стадіони і т.д.), інформація про інвестиційні об'єкти (вільні виробничі площі, господарські двори, приміщення промисловості), про туристичні, історико-архітектурні та інші об'єкти тощо.

Картографічна основа, індексні кадастрові карти (плани) та всі відомості Державного земельного кадастру оприлюднюються на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин. Закон про Національну інфраструктуру геопросторових даних дає можливість об'єднати інформацію про різні об'єкти інфраструктури, мережі комунікацій та бази даних в одному місці, дозволить агрегувати та систематизувати інформацію про геопросторові дані й метадані та отримувати якісну аналітику. Інформація повинна бути відкритою та безоплатною й оновлюватися в режимі реального часу. Доступ користувачів до геопросторових даних та метаданих забезпечується через геопортали держателів даних та офіційний веб-сайт національної інфраструктури геопросторових даних, тобто наразі відповідальність за оприлюднення даних лежить на органах виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Розглядаючи наступне проблемне питання, а саме отримання державою доходів від управління земельними ресурсами України, можна спостерігати функціональний збій у системі Держгеокадастру. Більший дохід до бюджетів приносить використання земель, як виробничого базису. Це господарські двори, тваринницькі комплекси, переробна промисловість продукції, отриманої з земель, як засобу виробництва, і відповідно додана вартість до сільськогосподарської продукції. Сюди входять і податки на прибуток підприємств, і податки з працюючих громадян, а також робочі місця місцевого населення, а відповідно і їхня заробітна плата буде витрачена в цій місцевості.

Держава в першу чергу повинна бути зацікавлена в тому, щоб надавати вільні земельні ділянки для розміщення об'єктів виробництва та комерційного використання. Замість того, щоб залучати інвестора шляхом відкритих конкурсів, виходячи з інвестицій та з продукції, що буде вироблятися, створення робочих місць, надання соціальних гарантій працівникам і контролем з боку держави конкурсних умов, здійснюється продаж прав оренди на аукціонах. Інвесторам, потенційним платникам до бюджетів, продається право оренди на аукціоні, а ділянки, які не приносять додаткового прибутку, роздають безкоштовно через корупційні схеми для ведення особистого селянського господарства та інші види приватизації. Як тимчасові заходи до врегулювання ситуації необхідно припинити безоплатну приватизацію.

До 2013 року Держава визнавала відведення земельних ділянок, здійснених за часів Радянського союзу та незалежної України, і ділянки перебували в користуванні відповідно до Постанов Верховної Ради України «Про земельну реформу» 1991 та 1992 років. Якщо на ділянці були об'єкти нерухомості, або згідно матеріалів перерозподілу території сільських, селищних, міських рад був визначений склад сільськогосподарських і несільськогосподарських угідь, що підтверджувалося відповідними обліковими документами, формування земельних ділянок здійснювалося на підставі технічної документації із землеустрою на основі посвідчення прав на земельну ділянку. На розробку указаної технічної документації навіть дозвіл органу виконавчої влади або місцевого самоврядування був не потрібний. Громадяни або юридичні особи зверталися до відповідної землевпорядної структури, замовляли документацію, яка затверджувалася відповідним органом, і ділянка передавалася у власність або в оренду.

З 2013 року Держгеокадастр для створення корупційних схем спочатку вводить необхідність формування земельних ділянок тільки шляхом розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, за незначними виключеннями. Щоб отримати земельну ділянку у власність, навіть ту, що перебувала десятки років у громадянина в користуванні, необхідно: 1 – звернутися до відповідного органу державної влади або місцевого самоврядування для отримання відповідного дозволу на розробку проекту, тим більше, що одним з цих органів стає Держгеокадастр; 2 – звернутися до органу Держгеокадастру для отримання переліку обмежень; 3 – звернутися до органу Держгеокадастру для отримання довідки зі статистичної звітності; 4 – звернутися до органу Держгеокадастру для проведення експертизи (якщо це передбачено законом); 5 – звернутися до Держгеокадастру та органів, визначених статтею 186-1, про погодження проекту; 6 – звернутися до органу

Держгеокадастру для реєстрації земельної ділянки; 7 – звернутися до відповідного органу державної влади або місцевого самоврядування для затвердження проекту. На сьогоднішній день у виконанні другого та третього пункту необхідність відпала, натомість – необхідне отримання вкопіювання з публічної кадастрової карти. Можемо спостерігати, що загальна структура отримання дозволів займає багато часу і містить за кожним пунктом корупційну складову.

Ведення бізнесу в земельних питаннях проблемне. Особа навіть під власним нерухомим майном вимушена роками дозволу збирати, не говорячи вже про час надходження відповідних платежів до бюджету. Наприклад, на встановлення та відкриття тимчасової споруди на території міста Горішні Плавні та на території міста Хорол Полтавської області потрібно майже рік: 1 день – реєстрація фізичної особи-підприємця в державного реєстратора; 10 робочих днів – реєстрація ФОП в ДФС (податковій інспекції); 10 робочих днів – дозвіл на можливе розташування тимчасової споруди (заява до органу місцевого самоврядування, а саме до відділу архітектури та містобудування, через ЦНАП); 10 днів – на виготовлення паспорту прив'язки; 30 днів – на розгляд заяви ФОП в органах місцевого самоврядування про надання дозволу на розроблення технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж частини земельної ділянки, на яку поширюється право сервітуту; 180 днів (6 місяців) – на виготовлення технічної документації; 30 днів – на затвердження технічної документації із землеустрою; 10 днів – на складання договору сервітуту земельної ділянки; 15 днів – реєстрація в реєстрі речових прав; 21 день – підключення об'єкту до електропостачання тощо. Всього оформлення документів займає до 12 місяців при добрій волі і згоді усіх учасників процесу: і місцевих жителів, і депутатів, і державних службовців. Слід зазначити, що розміщення тимчасових споруд в ряді міст, наприклад, Горішні Плавні, можливе внутрішньоквартально, тобто у дворах багатоповерхівок, а на дорогах не дозволяється.

Щоб отримати земельну ділянку в найвіддаленішому селі під забудову і постійне проживання родині потрібно щонайменше 9 місяців: 2 дні – вибір ділянки і вкопіювання; 30 днів – погодження сесії; 180 днів – виготовлення технічної документації; 14 днів – кадастрова реєстрація (ЦНАП); 30 днів – затвердження на сесії ради; 14 днів – реєстрація речового права; 10 днів – винесення меж в натуру.

Чим більше бюрократична система формує бюрократичні персонажі, тим більше громадян переводять бізнес у тінь і живуть в економічному підпіллі. І таких громадян, які охоплені тіньовою економікою, а отже, корупцією, за офіційними даними – 53 %, а не за офіційними – до 70 %.

Останньою ланкою у проведенні земельної реформи є необхідність удосконалення кадастрових даних, інтероперабельність та адаптація до європейських кадастрів та введення у повноцінний кадастровий обіг земельних ділянок сільськогосподарського призначення. Кадастрові дані відображають собою графічну і текстову інформацію про межі земельних ділянок, конфігурації і розташування будівель, включаючи лінійні об'єкти, сервітут або інші правові обмеження. З 1 січня 2013 року на офіційному веб-сайті Держземагентства стала доступною публічна кадастрова карта. В електронних нашаруваннях публічної кадастрової карти України міститься великий обсяг інформації: цифрова карта України, її кордони, межі областей, кордони районів, межі населених пунктів, індексно-кадастрові карти, земельні ділянки та їх межі, кадастровий номер ділянки, форма власності, цільове призначення, площа, а також карта ґрунтів України. Особливістю української публічної кадастрової карти є застосування ортофотопланів як єдиної картографічної основи [4, 5]. А публічні кадастрові карти різних країн світу характеризуються набором інформації про земельні ділянки та будівлі, їхні кількісні та якісні характеристики, правила та порядок надання даних з кадастрів або реєстрів [6]. Сьогодення змушує Держгеокадастр прискорювати інтеграцію України до європейської системи геопросторової інформації. Україна – перша з країн Східної Європи, яка, не будучи членом Європейського Союзу, стала спостерігачем у Постійному комітеті з кадастрових питань в ЄС. З огляду на це, Держгеокадастр матиме змогу залучати досвід європейських принципів ведення земельної кадастрової системи, обмінюватися інформацією щодо кадастрової діяльності, застосовувати єдині стандарти в процесі обробки кадастрової інформації з метою інтеграції європейських кадастрових систем. У грудні 2020 року підписано Меморандум про взаєморозуміння між Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру і Нідерландським агентством з питань кадастру, земельного реєстру та картографії (Kadaster) з питань інституційного та партнерського співробітництва у сфері національної інфраструктури геопросторових даних. Голандська система кадастру вважається однією з найкращих та найефективніших у світі, Kadaster відповідає за розвиток найбільшої платформи геоданих високої якості в Нідерландах.

У сучасних умовах є доречним використання і запозичення зарубіжного досвіду. Наприклад, в європейських країнах розвивається концепція єдиного інтернет-простору як середовища взаємодії і інтеграції різних інформаційних ресурсів, що дозволяють вирішувати ряд завдань з управління земельними ресурсами на основі кадастрової інформації, аналізу та обробці статистичних даних та моніторингу. В Австрії, Німеччині, Хорватії запроваджено формування в режимі реального часу різноманітних систем надання

статистичної інформації. Такий досвід в сучасних умовах господарювання дозволить створити можливість для українських органів державної влади приймати раціональні та оперативні рішення щодо управління земельними ресурсами, засновуючись на актуальних та достовірних статистичних даних сучасних кадастрових систем [7].

Із започаткуванням роботи єдиного геопорталу кадастрів і геопросторових даних з'явилися передумови для створення оцифрованої картографічної основи, яка буде базисом для якісної містобудівної і землевпорядної документації.

Для ефективного використання публічної кадастрової карти у містобудівних цілях необхідно вдосконалювати її інформаційне наповнення, забезпечувати безперебійність у користуванні, заощаджувати час, отримуючи послуги в онлайн-режимі тощо. Створення ефективної публічної кадастрової карти – це довгострокова інвестиція в розвиток інфраструктури економіки країни та підвищення конкурентоспроможності підприємств шляхом надання онлайн-послуг на основі геопросторових даних, включаючи кадастрові дані [8].

Висновки та пропозиції.

Пропонується ввести обов'язковий кадастр, виділивши необхідні кошти і задіявши державні ресурси. За два роки сформувати повноцінну Національну кадастрову систему і поновити статистичну земельну звітність. Призупинивши безоплатну приватизацію земель, розробити систему соціального орієнтованого земельного розвитку і перерозподілу земель на користь безземельних молодих сімей і молоді на селі. Необхідно сформувати в інтернет-просторі прозорий обіг земель та повноцінний обіг земель сільськогосподарського призначення, створивши інституційне забезпечення не тільки геодезичне, а і фінансове, включаючи створення Державного земельного банку України.

Список використаних джерел:

1. Закон України № 554-IX. Про національну інфраструктуру геопросторових даних. [Чинний від 2020-04-13]. Вид. офіц. Київ, 2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20> (дата звернення: 14.01.2020).

2. Постанова КМУ № 1051/ Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру. [Чинний від 2012-10-17]. Вид. офіц. Київ, 2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-%D0%BF> (дата звернення: 14.01.2020).

3. Постанова КМУ № 661. Про затвердження Порядку ведення загальнодержавного топографічного і тематичного картографування. [Чинний від 2013-09-04]. Вид. офіц. Київ, 2013. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-2013-%D0%BF> (дата звернення: 12.10.2020).

4. Nesterenko S., Mishchenko R., Shchepak V., Shariy G. Public Cadastral Maps as a Basis for a Construction of the Building General Layout. *Proceedings of the 2nd International Conference on Building Innovations. ICBI 2019. Lecture Notes in Civil Engineering*. Springer, Cham, 2020. vol 73. – Доступно: https://doi.org/10.1007/978-3-030-42939-3_18.

5. Тревого І., Матишук А., Ільків Є., Галярник М. Публічні кадастрові карти. Світовий досвід. *Journal Modern achievements of geodetic science and production*, 2015. vol. II (30).

6. Міщенко Р.А., Нестеренко С.В., Демченко О.В. Публічні кадастрові карти країн світу. *Збірник наукових праць за матеріалами II Міжнародної українсько-азербайджанської конференції «Building Innovations-2019»*. 2019. С. 296–298.

7. Ступень М.Г. Світовий досвід функціонування кадастрових систем у контексті раціонального землекористування. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 17. С. 22–26.

8. Тесаловский А.А. Применение картографического материала из открытых источников для массовой оценки на предпроектном этапе обоснования гидроэнергетического строительства. *Модернизация. Инновации. Развитие*. 2016. 7(3(27)). С. 107-111. – Доступно: <https://doi.org/10.18184/2079-4665.2016.7.3.107.111>.

к.т.н., доцент **Нестеренко С.В.**, д.е.н., доцент **Шарый Г.И.**,
к.т.н., доцент **Щепак В.В.**, **Одарюк Т.С.**,
Национальный университет
«Полтавская политехника имени Юрия Кондратюка»

ОСОБЕННОСТИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ КАДАСТРОВОЙ СИСТЕМЫ УКРАИНЫ В УСЛОВИЯХ РЕФОРМИРОВАНИЯ ОТРАСЛИ

Выявлены проблемные вопросы управления земельными ресурсами Украины, а именно неопределенность организационной структуры ответственных (администратор и держатели) за создание и обновление геопространственных данных и метаданных; затягивания регистрации земельных участков; необходимость совершенствования кадастровых данных, интероперабельность и адаптация к европейским кадастров. Исследована связь

картографических данных с землеустроительной и градостроительной документацией. Доказана необходимость обновления картографической основы, в том числе и ортофотокарт. Раскрыты пути получения актуальной картографической основы. Исследована эффективность создания единого геопортала кадастров и геопространственных данных национальной инфраструктуры геопространственных данных, в частности слоев картографической информации, агропромышленных групп почв, инженерных коммуникаций, ограничений в использовании земель, адресного каталога улиц и домов, общественной застройки, инвестиционных, туристических, историко-архитектурных объектов. Охарактеризована работа системы Держгеокадастра, эффективность проведения земельных реформ, пути борьбы с коррупционной средой. Отмечено, что с введением в действие с 1 января 2021 Закона Украины «О национальной инфраструктуре геопространственных данных», с началом работы единого геопортала кадастров и геопространственных данных появились предпосылки для создания оцифрованной картографической основы, которая будет базисом качественной градостроительной и землеустроительной документации; для обеспечения эффективного принятия органами государственной власти и органами местного самоуправления управленческих решений; для удовлетворения потребностей общества во всех видах географической информации; для интегрирования в глобальную и европейскую инфраструктуры геопространственных данных.

Ключевые слова: управление земельными ресурсами; национальная кадастровая система; картографическая основа; градостроительная и землеустроительная документация; геопортал; национальная инфраструктура геопространственных данных; кадастр.

Ph.D, associate Professor **Nesterenko Svitlana**,
Doctor in Economics, associate Professor **Shariy Grigoriy**,
Ph.D, associate Professor **Shchepak Vira**, **Odariuk Tetiana**,
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»

FEATURES OF FUNCTIONING OF THE NATIONAL CADASTRE SYSTEM OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF REFORMING THE INDUSTRY

Identified problematic issues of land management in Ukraine, namely, the uncertainty of the organizational structure of those responsible (administrators and data holders) for the creation and updating of geospatial data and metadata; delaying registration of land plots; the need to improve inventory data and adapt to European inventories. The connection of cartographic data with land management and town

planning documentation has been investigated. The necessity of updating the cartographic base, including orthophoto maps, has been proved. The ways of obtaining an actual cartographic basis are revealed. The efficiency of creating a single geoportal of cadastres and geospatial data of the national infrastructure of geospatial data, in particular layers of cartographic information, agro-industrial soil groups, utilities, restrictions on land use, the address directory of streets and houses, public buildings, investment, tourist, historical and architectural objects, has been investigated. The work of the State Geocadastral system, the effectiveness of land reforms, and ways of combating the corruption environment are characterized. It is noted that with the entry into force from January 1, 2021 of the Law of Ukraine «On the National Geospatial Data Infrastructure», with the start of the work of a single geoportal of cadastres and geospatial data, prerequisites have appeared for the creation of a digitized cartographic base, will be the basis for high-quality urban planning and land management documentation; to ensure the effective adoption of administrative decisions by state authorities and local authorities; to meet the needs of society in all types of geographic information; for integration into global and European geospatial data infrastructures.

Key words: land management; national cadastral system; cartographic base; urban planning and land management documentation; geoportal; national geospatial data infrastructure; cadastre.

REFERENCES

1. Zakon Ukrainy № 554-ІKh. Pro natsionalnu infrastrukturu heoprosorovykh danykh. [Chynnyi vid 2020-04-13]. Vyd. ofits. Kyiv, 2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20> {in Ukrainian}
2. Postanova KМУ № 1051/ Pro zatverdzhennia Poriadku vedennia Derzhavnoho zemelnoho kadastru. [Chynnyi vid 2012-10-17]. Vyd. ofits. Kyiv, 2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-%D0%BF> {in Ukrainian}
3. Postanova KМУ № 661. Pro zatverdzhennia Poriadku vedennia zahalnoderzhavnoho topohrafichnoho i tematychnoho kartohrafuvannia. [Chynnyi vid 2013-09-04]. Vyd. ofits. Kyiv, 2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-2013-%D0%BF> {in Ukrainian}
4. Nesterenko S., Mishchenko R., Shchepak V., Shariy G. Public Cadastral Maps as a Basis for a Construction of the Building General Layout. *Proceedings of the 2nd International Conference on Building Innovations. ICBI 2019. Lecture Notes in Civil Engineering*. Springer, Cham, 2020. vol 73. – URL: https://doi.org/10.1007/978-3-030-42939-3_18 {in English}

5. Trevoho I., Matischuk A., Ilkyv E., Galyarnyk M. Publichni kadastrovi karty. Svitovyi dosvid. *Journal Modern achievements of geodetic science and production*, 2015. vol. II (30) {in Ukrainian}

6. Mishchenko R., Nesterenko S., Demchenko O. Publichni kadastrovi karty krain svitu. *Zbirnyk naukovykh prats za materialamy II Mizhnarodnoi ukrainsko-azerbaidzhanskoi konferentsii «Building Innovations-2019»*. 2019. S. 296–298 {in Ukrainian}

7. Stupen M.H. Svitovyi dosvid funktsionuvannia kadaastrovykh system u konteksti ratsionalnoho zemlekorystuvannia. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. 2016. № 17. S. 22–26 {in Ukrainian}

8. Tesalovskyi A.A. Prymenenye kartohrafycheskoho materyla yz otkrytykh ystochnykov dlia massovoi otsenky na predproektnom etape obosnovanyia hydroenerhetycheskoho stroytelstva. *Modernyzatsyia. Ynnovatsyy. Razvytye*. 2016. 7(3(27)). S. 107-111. – URL: <https://doi.org/10.18184/2079-4665.2016.7.3.107.111> {in Ukrainian}